

Cvičení 3 – Programování v Matlabu

Modelování systémů a procesů

Lucie Kárná

karna@fd.cvut.cz

March 3, 2020

1 Grafy v Matlabu

2 Programování v Matlabu

- Funkce
- Model epidemie
- Klouzavý průměr
- Hod mincí

Základní grafické příkazy

Graf funkce

`figure` aktivuje okno pro obrázek

`plot` kreslí graf

- `plot(v)`, v je vektor:
  - na vodorovné ose index i
  - na svislé ose hodnoty $v(i)$

Základní grafické příkazy

Graf funkce

`figure` aktivuje okno pro obrázek

`plot` kreslí graf

- `plot(v)`, v je vektor:
  - na vodorovné ose index i
  - na svislé ose hodnoty $v(i)$
- `plot(A)`, A je matice (= tabulka):
  - na vodorovné ose řádkový index i
  - na svislé ose hodnoty $A(i, j)$
  - tj. pro každý **sloupec** j jeden graf

Základní grafické příkazy

Graf funkce

`figure` aktivuje okno pro obrázek

`plot` kreslí graf

- `plot(v)`, v je vektor:
  - na vodorovné ose index i
  - na svislé ose hodnoty $v(i)$
- `plot(A)`, A je matice (= tabulka):
  - na vodorovné ose řádkový index i
  - na svislé ose hodnoty $A(i, j)$
  - tj. pro každý **sloupec** j jeden graf
- `plot(x,y)`, x a y vektory stejné délky: XY-graf

Graf jedné funkce

Úloha 1

Nakreslete graf funkce $y = t \cdot e^{-\frac{1}{2}t}$ na intervalu $\langle 0, 5 \rangle$.

Graf jedné funkce

Úloha 1

Nakreslete graf funkce $y = t \cdot e^{-\frac{1}{2}t}$ na intervalu $\langle 0, 5 \rangle$.

Řešení

```
» t = [0:0.1:5];  
» y = t.*exp(-0.5*t);  
» figure(1);  
» plot(t,y);
```

Doplnění grafu

Popis grafu

```
title titulek grafu  
xlabel, ylabel popisky os  
nesmím zavřít okno s grafem!
```


Doplnění grafu

Popis grafu

```
title titulek grafu  
xlabel, ylabel popisky os  
nesmím zavřít okno s grafem!
```

Vylepšení řešení úlohy 1

```
» title('Obrazek funkce v Matlabu');  
» xlabel('t');  
» ylabel('f(t)');
```

Grafy více funkcí

Úloha 2

Nakreslete do jednoho obrázku grafy funkcí

$$f_1(t) = \frac{1}{4}t,$$

$$f_2(t) = e^{-\frac{1}{2}t},$$

$$f_3(t) = \frac{1}{4}t \cdot e^{-\frac{1}{2}t}.$$

Grafy více funkcí

Úloha 2

Nakreslete do jednoho obrázku grafy funkcí

$$f_1(t) = \frac{1}{4}t,$$

$$f_2(t) = e^{-\frac{1}{2}t},$$

$$f_3(t) = \frac{1}{4}t \cdot e^{-\frac{1}{2}t}.$$

Řešení

```
» t = [0:0.1:5];  
» y1 = 0.25*t;  
» y2 = exp(-0.5*t);  
» y3 = y1 .* y2;
```

Grafy více funkcí

Úloha 2

Nakreslete do jednoho obrázku grafy funkcí

$$f_1(t) = \frac{1}{4}t,$$

$$f_2(t) = e^{-\frac{1}{2}t},$$

$$f_3(t) = \frac{1}{4}t \cdot e^{-\frac{1}{2}t}.$$

Řešení

```
» t = [0:0.1:5];  
» y1 = 0.25*t;  
» y2 = exp(-0.5*t);  
» y3 = y1 .* y2;
```

`legend` legenda grafu
`xlim`, `ylim` limity os

Grafy více funkcí

Řešení úlohy 2 - pokračování

```
» ...  
» figure(2);  
» plot(t,y1,t,y2,t,y3);          % 'plot' musí být první  
» title('Obrazek tri funkci v Matlabu');  
» xlabel('t');  
» ylabel('y');
```

Grafy více funkcí

Řešení úlohy 2 - pokračování

```
» ...  
» figure(2);  
» plot(t,y1,t,y2,t,y3);          % 'plot' musí být první  
» title('Obrazek tri funkci v Matlabu');  
» xlabel('t');  
» ylabel('y');  
» legend('jedna', 'druha', 'treti');
```

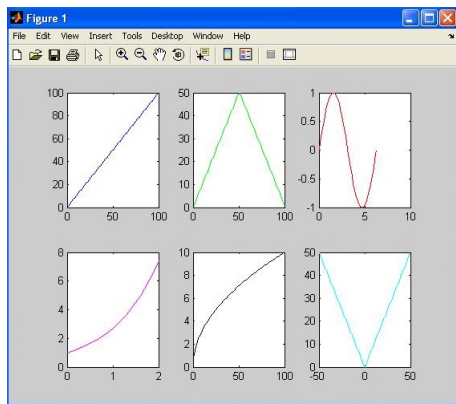
Grafy více funkcí

Řešení úlohy 2 - pokračování

```
» ...  
» figure(2);  
» plot(t,y1,t,y2,t,y3);          % 'plot' musí být první  
» title('Obrazek tri funkci v Matlabu');  
» xlabel('t');  
» ylabel('y');  
» legend('jedna', 'druha', 'treti');  
» legend('jedna', 'druha', 'treti', 'Location', 'nw');  
  
» % nebo 'northwest'
```

Více grafů v jednom okně

`subplot(m,n,p)` podobrázek


```

» figure(1);
» subplot (2,3,1);
» plot(modra_fce);
» subplot (2,3,2);
» plot(zelena_fce);

» ...
» subplot (2,3,4);
» plot(fial_fce);
» ...

```


m-funkce

Typy m-souborů

scripty sekvence příkazů

- všechny proměnné globální
- volají se jménem souboru

m-funkce funkce

- všechny proměnné lokální
- vstupní a výstupní parametry
- volají se jménem funkce a parametry
- jméno souboru **musí být totožné se jménem funkce**

Funkce

```
function [y1,y2] = fce(x1,x2) <příkazy> end  
funkce v .m souboru fce.m
```

Funkce

```
function [y1,y2] = fce(x1,x2) <příkazy> end  
funkce v .m souboru fce.m
```

Příklad 1

Naprogramujte funkci dvou proměnných $geom(x_1, x_2) = \sqrt{x_1 \cdot x_2}$.

Funkce

```
function [y1,y2] = fce(x1,x2) <příkazy> end
```

funkce v .m souboru fce.m

Příklad 1

Naprogramujte funkci dvou proměnných $geom(x_1, x_2) = \sqrt{x_1 \cdot x_2}$.

Řešení

- v editoru napíšeme

```
function y = geom( x1, x2 )  
y = sqrt( x1 * x2 );  
end
```

Funkce

```
function [y1,y2] = fce(x1,x2) <příkazy> end
```

funkce v .m souboru fce.m

Příklad 1

Naprogramujte funkci dvou proměnných $geom(x_1, x_2) = \sqrt{x_1 \cdot x_2}$.

Řešení

- v editoru napíšeme

```
function y = geom( x1, x2 )  
y = sqrt( x1 * x2 );  
end
```

- uložíme **pod jménem geom.m**

Funkce

```
function [y1,y2] = fce(x1,x2) <příkazy> end
```

funkce v .m souboru fce.m

Příklad 1

Naprogramujte funkci dvou proměnných $geom(x_1, x_2) = \sqrt{x_1 \cdot x_2}$.

Řešení

- v editoru napíšeme

```
function y = geom( x1, x2 )  
y = sqrt( x1 * x2 );  
end
```

- uložíme **pod jménem geom.m**
- voláme z *Command Window* např. » `a = geom( 7, 11 )`

XY graf

Úkol

Naprogramovat funkci, která vykreslí elipsu s danými poloosami.
Do téhož obrázku nakreslit pro srovnání jednotkovou kružnici.

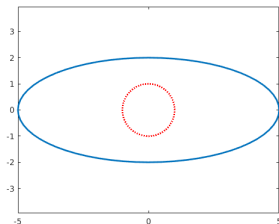
XY graf

Úkol

Naprogramovat funkci, která vykreslí elipsu s danými poloosami.
Do téhož obrázku nakreslit pro srovnání jednotkovou kružnici.

Řešení

```
function kresliElipsu(a, b)
t=[0:pi/32:2*pi];
x=cos(t);
y=sin(t);
plot(x,y,'r:',a*x,b*y)
axis equal
end
```


Kermack-McKendrickův SIR model jako funkce

Argumenty funkce (vstupní parametry):

```
% alpha ... koef. nakazlivosti  
% beta ... koeficient uzdraveni  
% S0 ... pocatecni pocet vnimavych jedincu  
% I0 ... pocatecni pocet infekcnich jedincu  
% n ... pocet iteraci
```

Návratové hodnoty (výstupní parametry):

```
% S ... vnimavi jedinci (vektor - pocty po dnech)  
% I ... infekcni jedinci (vektor - pocty po dnech)  
% R ... uzdraveni jedinci (vektor - pocty po dnech)
```

Hlavička funkce:

```
function [S,I,R] = SIR2(alpha,beta,S0,I0,n)
```

m-funkce

soubor SIR2.m

```
function [S,I,R] = SIR2( alpha, beta, S0 ,I0, n)
S = zeros(1,n+1); % pocatecni hodnota + n iteraci
S(1) = S0;
I = zeros(1,n+1);
I(1) = I0;
R = zeros(1,n+1); % R0 = 0

for j = 1:n
S(j+1) = S(j) - alpha*I(j)*S(j);
I(j+1) = I(j) + alpha*I(j)*S(j) - beta*I(j);
R(j+1) = R(j) + beta*I(j);
end end
```

Volání funkce

Funkci voláme z *Command Window* např. takto:

```
» [S,I,R] = SIR2(3e-5, 0.07, 10000, 5, 60);
```

Volání funkce

Funkci voláme z *Command Window* např. takto:

```
» [S,I,R] = SIR2(3e-5, 0.07, 10000, 5, 60);  
» A = [ S' I' R' ];  
» plot(A);  
» title('Epidemiologicky model');  
» xlabel('Dny');  
» ylabel('Pocet');  
» legend('Vnimavi' , 'Nakazeni', 'Uzdraveni');
```

Klouzavý průměr

- průměr konstantního počtu za sebou jdoucích hodnot
- slouží k vyhlazení časové řady

Klouzavý průměr

- průměr konstantního počtu za sebou jdoucích hodnot
- slouží k vyhlazení časové řady

Úkol

- naprogramovat funkci $y = \text{ravg}(x, w)$
  - x vektor vstupních dat
  - w šířka okna (počet průměrovaných hodnot)
  - y výstup

Klouzavý průměr

- průměr konstantního počtu za sebou jdoucích hodnot
- slouží k vyhlazení časové řady

Úkol

- naprogramovat funkci $y = \text{ravg}(x, w)$
  - x vektor vstupních dat
  - w šířka okna (počet průměrovaných hodnot)
  - y výstup
- zobrazit x a y v grafu v různých barvách

Klouzavý průměr

- průměr konstantního počtu za sebou jdoucích hodnot
- slouží k vyhlazení časové řady

Úkol

- naprogramovat funkci $y = \text{ravg}(x, w)$
  - x vektor vstupních dat
  - w šířka okna (počet průměrovaných hodnot)
  - y výstup
- zobrazit x a y v grafu v různých barvách
- k průměrování použít funkci `mean()`
- počáteční hodnoty pro $i < w$ zkopírovat ze vstupu
- vstup: dopravní data
<http://zolotarev.fd.cvut.cz/static/msap/data.mat>

Klouzavý průměr – řešení

Funkce v souboru ravg.m

```
function y = ravg( x, w)
y = x;
for j = w : length( x )
i = j - w + 1;
y(j) = mean( x(i:j) );
end
```

Klouzavý průměr – řešení

Funkce v souboru ravg.m

```
function y = ravg( x, w)
y = x;
for j = w : length( x )
i = j - w + 1;
y(j) = mean( x(i:j) );
end
```

Vykreslení výsledku

```
» load data.mat
» y = ravg ( data, 10 );
» plot( data );
» hold on;
» plot(y,'r','linewidth',2)
```

Simulace hodu férovou mincí s pravděpodobností panna-orel 50–50

Úkol

Naprogramovat funkci `[s,p,o]=coin(n)` simulující n hodů mincí.
Výstupem je

- vektor (řetězec) s obsahující symboly 'P' a 'O',
- celé číslo p udávající, kolikrát padla panna, a
- celé číslo o udávající, kolikrát padl orel.

Hod mincí – řešení

Řešení

```
function [s,p,o] = coin( n )  
s = char ( zeros ( 1, n ));  
p = 0, o = 0;  
for i = 1:n  
r = rand();  
if r < 0.5  
s(i) = 'P'; p = p + 1;  
else  
s(i) = '0'; o = o + 1;  
end end
```


T
E

H
N

E
D

COOLPIX